

Tři spiklenecké osudy

Martin, Henri řečený „docteur Martin“ (1895-1969), lékař-ultranacionalista, po únoru 1934 patřil k disidentům Francouzské akce a k zakladatelům ilegální Tajné organizace národně-revoluční činnosti (l'Organisation secrète d'action révolutionnaire nationale, OSARN), kde pod krycím jménem „le Bib“ vedl sekci zpravodajství: na starosti měl agendu sledování, shromažďování osobních údajů o nepřátelích, jejich evidenci aj. Po odhalení spiknutí se mu i s rodinou (a Jeanem Filiolem) podařilo ujet do italského exilu, odkud se vrátil, jakmile třetí republika skončila. Uvítal nástup maršála Pétaina k moci, pracoval v nemocnici, jako francouzský nacionalista se však nakonec přidal k protiněmeckému odboji, když kolem sebe shromáždil několik bývalých zakuklenců (hodlali mj. unést Lavala, předsedu Pétainovy vlády, jelikož se jim jevil příliš proněmecký!). V odboji pracoval až do konce války: připojil se k *maquis*, zúčastnil se dobývání Lyonu a uskutečnil několik zvláštních a nebezpečných operací v Alsasku. Přesto byl při soudu nad *cagoulardy* v roce 1948 odsouzen k deportaci, trest však nenastoupil, protože opět přešel do ilegality. Tentokrát pracoval proti čtvrté republice, konkrétně proti její alžírské politice, což ho přivedlo do Organizace tajné armády (OAS). Byl stíhán pro účast na „týdnu barikád“ i „puči generálů“. V roce 1963 byl dopaden a odsouzen na deset let nucených prací. Doktor tedy prožil půl života v ilegalitě za všech režimů. Jeho dcera Danièle Martin, novinářka čtvrtletníku *Monde et Vie* je vdovou po **Pierru de Villemarest**, bývalém členu francouzské tajné služby a autoru literatury faktu, jehož tvrzení o smluveném předání moci r. 1989 se – jak známo – shoduje s Dolejšího „Analýzou“.

Deloncle, Eugène (1890-1944) ještě koncem čtyřicátého roku založil v Paříži spolu s Eugènem Schuellerem a některými dalšími bývalými zakuklenci Sociálně revoluční hnutí (Mouvement social révolutionnaire, MSR), jež si předsevzalo podílet se spolu s nacionálně-socialistickým Německem a dalšími evropskými národy, osvobozenými od liberálního kapitalismu, židozedenářství a hrozby bolševismu, na budování nové Evropy. Nezůstalo jen u proklamací, vždyť Deloncle coby vůdce dvacetitisícového hnutí, úzce spolupracujícího s Déatovým Národně-lidovým sjednocením (Rassemblement national populaire, RNP), druhou nejsilnější kolaboracionistickou stranou po Doriotově Francouzské lidové straně (Parti populaire français, PPF), podporoval např. vznik Francouzské dobrovolnické legie (Légion volontaires français, LVF), která pak byla nasazena při neúspěšném dobývání Moskvy. V květnu 1942 byl však z hnutí vyloučen, neboť část jeho členstva za nových podmínek nesouhlasila s uplatňováním předválečných násilných metod – v říjnu 1941 totiž Deloncle zorganizoval demonstrativní pumové atentáty na sedm pařížských synagog a pochopitelně byl podezřelý i z účasti na atentátu na bývalého ministra Dormoye v červnu téhož roku. Spiklenecký naturel následně Delonclea přivedl ke spolupráci s Canarisovou vojenskou zpravodajskou službou, přičemž se do špionážních pletich zapletl natolik, že byl v lednu 1944 rivalizující německou bezpečnostní službou zastřelen. Syn Louis, který byl tehdy zraněn, řídil po válce díky Schuellerovi španělskou pobočku L'Oréal. Další zajímavostí je, že Deloncleova neteř Édith Cahierová byla manželkou Roberta Mitteranda, bratra budoucího socialistického prezidenta. Sestra Louise je zase matkou Jacquese Laurenta, jednoho z „literárních husarů“.

Filiol, Jean (1909-?), přední z „[bojovníků 6. února](#)“ a další ze zakladatelů OSARN, kde vedl instruktážně-operativní sekci. Po odhalení spiknutí unikl do italského a španělského exilu. Do Francie se vrátil v roce 1941 a ihned se přidal k Deloncleovu MSR. O rok později ho však předseda vlády Laval, terč pokusu o atentát, jehož vykonavatelem byl nacionalista z *milieu* Ohnivých křížů, nechal jakožto potenciálně nebezpečnou osobu internovat. Propuštěn byl až v lednu 1944 na žádost J. Darnanda, velitele Francouzské milice. Jakožto zpravodajec-milicionář Filiol tvrdě vyslyšel dopadené odbojáře. V německém Sigmaringenu, jehož zámek se stal útočištěm francouzské exilové vlády, se stal velitelem zvláštního úderného komanda. Na konci války uprchl znovu do Španělska, kde posléze rovněž pracoval v tamní pobočce L'Oréalu.

Céline, jenž Filiolovi vděčil (spolu s několika desítkami dalších lidí) za přežití při jedné z „likvidačních evakuací“, o něm pod jménem Restif zpívá ve své „německé trilogii“, konkrétně v románech *Od zámku k zámku* a *Skočná*, takto:

„Restif i jeho muži, dali je pohromadě na jeden statek... nikdo tam za nima nejde... žijou tu jen mezi sebou... vypadá to, že právě oni jsou v hodině há určeni k exekucím... hned jak se vrátíme do Francie... mají provést čistky... vyrovnat veškerý účty... nechť čistí vítězí, kanton po kantonu... všechny, co se zaprodali Anglii, Americe, Rusku... umíte si představit ty seznamy... všech nepřátel Evropy... čeká je pěkná fuška! (...) a když se dva chlapi z jeho komanda potkali ve městě, zdravili se... jeden zavolal *Ideál!* a ten druhý vyštěkl stejně tak... nic víc! na tom jejich statku se pořád jen cvičili... na prasatech, na ovcích... ve městě moc vidět nebyli, protože se neradi ukazovali... jen jedno milovali: konference!... ale žádný nevázaný témata, nechutný vtípkování... kdepak! pravý Dějiny pravá Filosofie!... Jen samá filosofie, mystika a četba vybraných ukázek“ (*Od zámku k zámku*, str. 282-283, srv. také s. 303)

Čistky... Restif, ten s tím začal už dávno před válkou... možná si vzpomenete?... sestry Roselliovy v metru... a Barašin v Buloňském lesíku... politický aféry... nikdy o své technice nemluvil, když jste o tom začali, šel pryč... jediný, co měl rád, byly dějiny... hlavně řecký... Marion jim dával hodiny dějepavy, Restifovi a jeho lidem... ale co ta Restifova proslulá technika? žádná věda!... Marion si to nechal vysvětlit, dvoufázová metoda... napřed svého člověka drapnete a zvrátíte mu hlavu, úplně dozadu!... potom mu proříznete krkavice... obě!... prostě taková gilotina z druhé strany... ale rychlejší, to bylo celý!, čapnete ho a *šmik!*... aby ty dva úkony byly jedinej pohyb!... hlavu dozadu, dva proudy krve!... a je to!... jo zbraň?... co nejjemnější srp! břitva... šmik! Nestačí ani vykřiknout, možná si ani neškytne... (*Skočná*, str. 100nn)

Jak to bylo s Restifem-Filiolem, jeho komandem („vybavený jsou jako milice: pelerína, ruční granáty, mauser“), také se záhadným Swobodou, velitelem evropských „hnědých partyzánů“, a hlavně se záchranou Céline a dalších lidí před „likvidační evakuací“ je vyličeeno tamtéž.

Moravská stopa

V roce 1987 vyšla v Československu knížka s názvem [Poklad cagoulardů](#). Autor, vysoký důstojník StB, sepisoval svá dřívější braková dílka pro edici Magnet nakladatelství Naše vojsko na základě skutečných případů z archivů ministerstva vnitra, v tomto svém zřejmě posledním titulu však více fantazíruje, když cagoulardy ztotožňuje s johanity, maltézskými rytíři. Zároveň tvrdí, že ti si dodnes, tj. nejméně do 70. let minulého století, při své charitativní činnosti udržují i operativní síly, jimž špitálnictví zajišťuje krytí. Děj: „francouzský důstojník SS ve štole hradu Bitýš poblíž Brna ukryl ke konci války ‚poklad‘, archiv cagoulardů, který až do našich dnů nenápadně střeží jistý tamní řádový bratr; zahraniční centrála cagoulardů k nám vysílá své zabijáky, aby archiv zajistili dřív, než padne do nepovolaných rukou amatérských archeologů...“ Z rozhovoru podplukovníka-veterána s vyšetřujícím kapitánem:

Dal ses na cagoulardy?

Je vůbec možné, že tu někde pobíhá živý cagoulard?

Nejen možné, je to dokonce velice pravděpodobné. Černá internacionála se má poslední dobou zase hodně k životu.

Co má Černá internacionála společného s cagoulardy?

Takové věci neříkej nahlas před svým šéfem, já ti to vyložím. Jejich historie nebyla dlouhá a u nás jsme na ně mockrát nenarazili. Po válce se o nich v protokolech tu a tam něco mihlo, ale tehdy jsme je dávali do jednoho pytle s ostatními fašouny. Proto taky v brněnských fondech nenajdeš dohromady nic, jen v Praze o nich mají podrobnější spisy. Původně si říkali johanité, maltézští rytíři, svatomářský řád a ještě jinak. Ale tobě nejde o středověk. Cagoulardi se objevili ve Francii v roce 1936 a navázali tajným spolkem na řád johanitů. Snad si z dějepisu pamatuješ, že toho roku vyhrál ve Francii program Lidové fronty. V březnu se sloučily největší odborové svazy CGT a CGTU. Ve volbách to levice vyhrála na celé čáře a předsedou vlády se stal Léon Blum. Jeho vláda zakázala francouzskou fašistickou ligu... no a po zákazu ligy se pohlaváři dohodli, že přejdou do ilegality... za cíl si kladli zeslabit vliv levice a nastolit fašistickou vládu. Pomáhala jim německá i italská rozvědka, dostali od nich spoustu zbraní a materiálu pro převrat. Co dělali? Především provokovali, vyvolávali nepokoje, terorizovali demokraticky smýšlející předáky, občas někoho i sprovodili ze světa. Z Francouzů jim hráli do ruky finančníci, šlechta, reakční důstojníci, například i Pétain a jeho klika. V říjnu a listopadu je levicový tisk odhalil, lidi si vynutili procesy, ale byli v tom namočení i ouřadové z justice, vláda netáhla za jeden provaz, a tak se soudní řízení většinou tak zamotalo, že se případy vlekly do vytracena. Pak začal útočit Hitler, obsadil Rakousko, přišel Mnichov, březen, září 1939 začali nacisti válku s Polskem a Francouzi měli plnou hlavu starostí s obranou země. Tehdy sehráli cagoulardi špinavou roli. Po válce se ukázalo, že oni to byli, kdo vyzradil náckům opevnění na hranicích. Když se Francie sesypala, vystrčili cagoulardi růžky. Navenek zůstali v utajení, ale kolaborovali jak se dalo... někteří vstoupili do SS. Takoví to byli ptáčci. Fašisté, zrádci vlastního národa.

A co procesy po válce?

Škoda mluvit! Levice začala dobře. Spoustu kolaborantů pochytili, i cagoulardy, jenomže brzy se partaje začly prát o mandáty, o křesla ve vládě, a tak sice některé pohlaváry cagoulardů odsoudili, ale spousta se jich vytratila bůhvíkam. A co je nejhorší, nikdy se nenašly jejich písemnosti. Čtyři procesy mluvily o kartotékách, seznamech tajných členů, o dohodách s nacisty, o protokolech ze zasedání, prostě o jejich nejtajnější dokumentaci. Ale ta jako by zmizela ze světa.

Čili po válce přestali jako organizace pracovat?

Snad do padesátého roku se o nich moc nevědělo. Potom někdo z našich přátel zjistil, že mají nové sídlo v Basileji, v neutrálním Švýcarsku. Začali dokonce pro vnitřní potřebu vydávat nějaké publikace. Tvářili se samozřejmě jako hodní řádoví bratříci s bohulibým posláním i programem. To jen aby na ně švýcarské úřady nemohly. V činnosti neustali, naopak, brzy mělo nové ústředí mezinárodní význam, ale utajovali se daleko víc než dřív. Dodnes se pohlaváři stýkají zásadně na tajných místech a nosí kutny a kápě přes hlavu, aby se ani navzájem neznali.

Víme něco o jejich akcích?

Z hlavy ti toho moc nepovím, ale tužili se. Ve Francii pořád ještě působí jejich hlavní ideolog doktor Martin, snad nejproslulejší spiklenec Francie. Kdekdo o něm ví, že je cagoulard, ale má styky ve vládních kruzích, a tak se mu nemůže nic stát. S ním spolupracoval belgický novinář Pierre Joly, syn francouzského konzula v Lutychu. Oba měli prsty v alžírských událostech v roce 1956. Joly je členem takzvané Rudé ruky, teroristické organizace, kde bylo a je několik cagoulardů na postech předních odborníků. Pomáhali organizovat OAS, verbovali žoldáky do Afriky, například do Konga, vyučovali konspiraci, prostě vyznali se a vyznají se dosud. Říká se, že peněz mají jako šlupek. My věděli o jejich špionážní filiálce. Byla v Lisabonu, navenek si říkala AGINTER Press, tedy tisková kancelář. Sídli v rua das Pracas číslo 13. Portugalská tajná služba PIDE/DGS, organizovaná podobně jako gestapo, měla s nimi normální obchodní smlouvu. Lidi z AGINTER jim sloužili jako špióni. Vedl je Jean Vallentin, fašoun až na půdu. Taky koketoval s cagoulardy. Oba majitelé firmy, Guérin i Sérac (zde se autor mylí, [Yves Guérin-Sérac](#) byl jen jedna osoba – pozn. DP), jsou ze stejného těsta... Teď, pokud vím, přešli na fajnovější práci. Prozkoumají se svými lidmi situaci třeba v Angole, vypracují memorandum a navrhnou řešení, ke kterému nabídnou i specialisty. Prostě zakázková kancelář na pravičácké puče. Sype jim to. Na trhu tajných služeb se jim říká Létaující špióni. Z poslední doby se ví o jejich akcích ve Střední Americe. Salvador, Nicaragua, Honduras. Ale ruce už si nešpiní, přešli spíš na strategii.

Takže násilné akce už sami nedělají?

To netvrdím, je jasné, že například novináře, co se do nich naváželi, nechávali na pokoji a dokonce je odměňovali. Nakonec jim byli vděční za reklamu. Když se ale někdo dostal na tělo konkrétním lidem ve výkonu, likvidovali ho.

U nás o nich nebylo slyšet?

Naposled koncem války, jak jsem řekl. Dva nebo tři důstojníci SS, původem francouzští cagoulardi, měli nějakou tajnou kancelář v Brně na Úvoze. Ztratili se včas. Dlouho jsme si mysleli, že to byla služebna abwehru, ovšem tam by nepracovali esesáci.

Odkud jsme se to dozvěděli?

Z NDR. Po válce tam vyslychali nějakého mladíčka. Byl v ženijní škole SS na Bitýši.

Na Bitýši? Tam byla ženijní škola SS?

Jo, dobře tři roky. Ke konci války tam cvičili kluky sotva šestnáctileté, naverbovali je v Hitlerjugend... Jedno bych ti ale rád připomněl. Jestli jde v tvém případě skutečně o fašisty, ať už jsou odkudkoli, vezmi rozum do hrsti... jsou na konspiraci krutější než Amíci a Japonci dohromady...

Čtyřicet let po válce? Že by nám v Brně zdařile konspirovali sedmdesátníci?

Proč ne? Staly se i takové případy. Tihle zakuklenci mají výdrž, nenávidí nás až za hrob a živí se nadějí, jak nám jednou zakroutí krkem, jakmile se jim naskytne příležitost. Fanatici umějí čekat i desítky let... (str. 65nn, lehce kráceno)

Jak si kapitán StB s nebezpečnými „fanatiky“ poradí? O tom je dalších devatenáct kapitol této knihy. Existuje dokonce tv-adaptace pod názvem [Jak zemřela Tereza](#).

Je s podivem, že zatímco od *film noir* se kdejaký podlouhý distributor piva a kořalky se svými „gangstry v borsalinech“ dočkal mytizace coby „veřejný nepřítel“, zakuklencům se hraný film až na výše zmíněnou televizní inscenaci z brněnského cyklu Stopy zločinu zcela vyhnul. Tento podiv vede k otázkám kol těch, kdo mají financování filmů zpravidla v rukou. Vždyť nemálo jejich předků přišlo k prvnímu jmění zaručeně kdesi v haličských putykách a kvelbech...

Náš snímek je proto z [Tajemného mnicha](#) (r.: H. Reinl, 1965) a názorně dokládá, že „muži v kápích“ mají v populární kultuře své místo od dob „černé romantiky“ gotického románu. (Reinl byl asistentem u Riefenstahlové a u nás je znám především jako režisér filmů o apačském náčelníku Vinnetouovi.)

Také film Black Legion o KKK přímo s Bogartem má s francouzskými cagoulardy společné jen ty kápě a kutny. Zato vznikl v roce 1937, jen pár měsíců před odhalením jejich spiknutí.

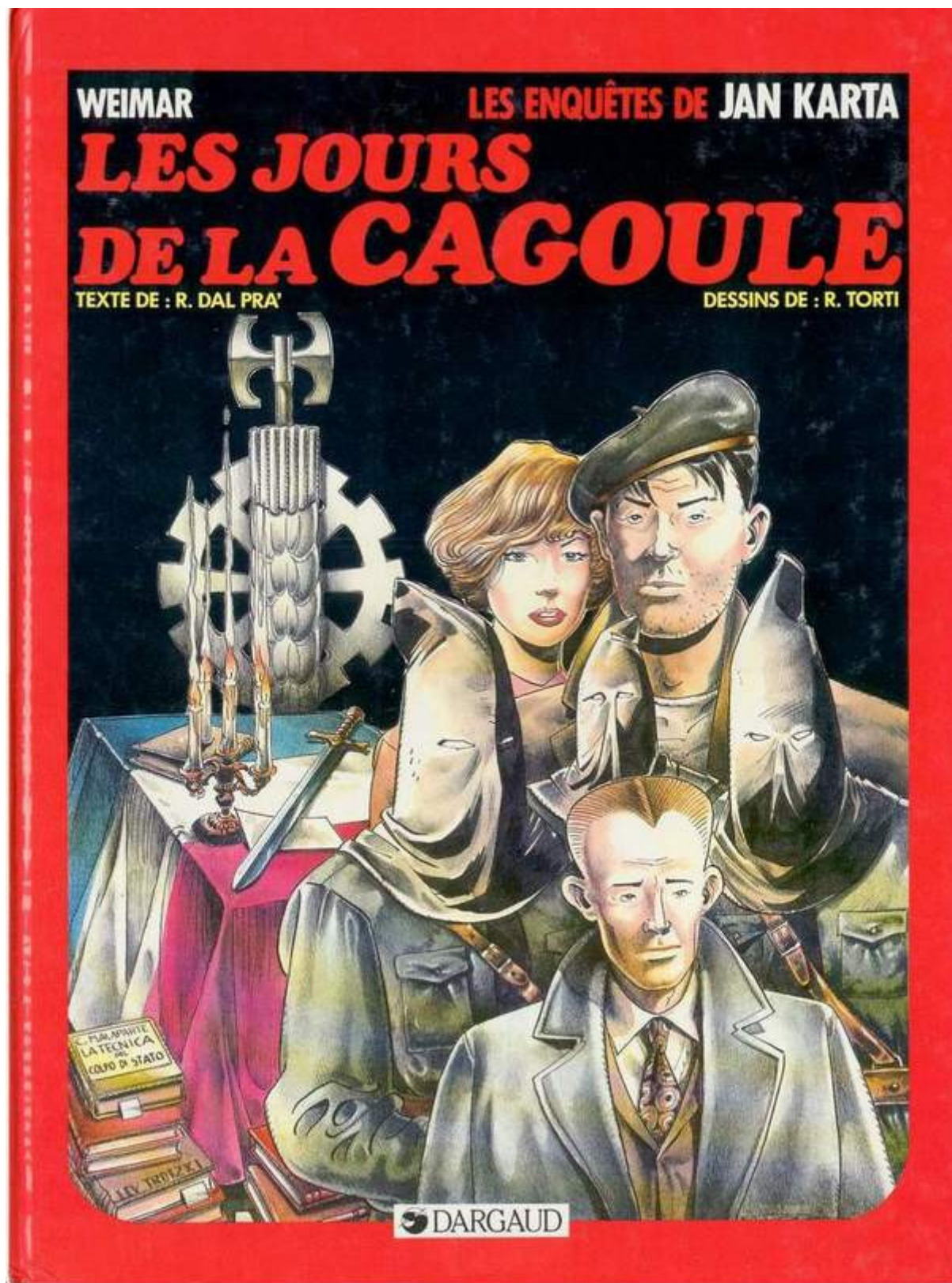
Velké vyprávění – „román na pokračování“: *Kápě se připravovala na další atentáty!* hlásá titulek magazínu z února osmatřicátého roku...

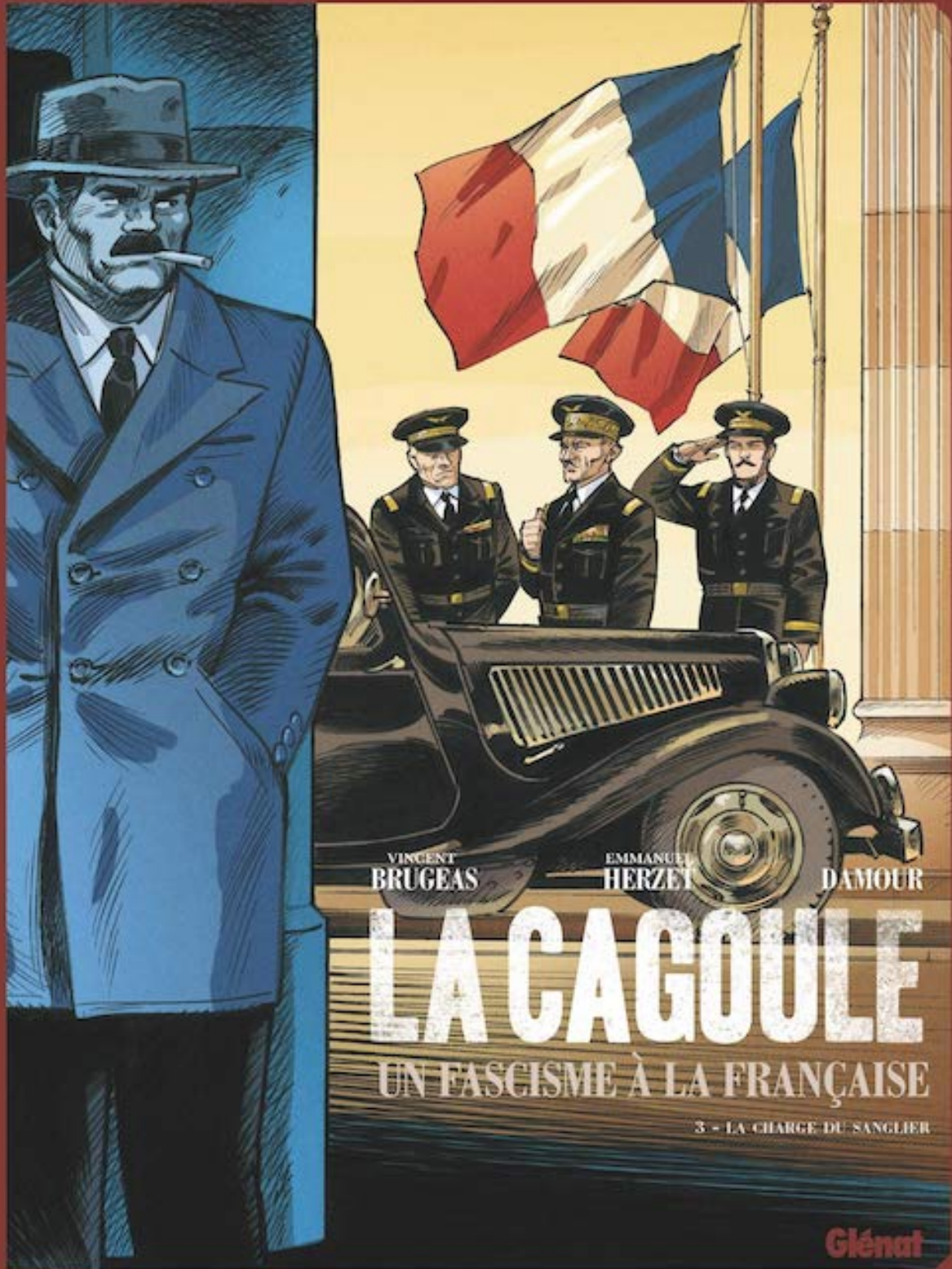

Strašidlo krajní pravice v podání levičáckého kreslíře. V přední řadě Deloncle, generál Duseigneur a Jindřich hrabě Pařížský, v pozadí, vedle *Cagoule*, Laval, nahoře vlevo starý pan Michelin.

Příběh se ujal: v komiksech straší kápě dodnes...Všimněte si vlevo dole Malapartových [*Státních převratů: jak se dělají a jak se jim zabraňuje*](#) (Praha 1933).

VINCENT
BRUGEAS

EMMANUEL
HERZET

DAMOUR

LA CAGOULE

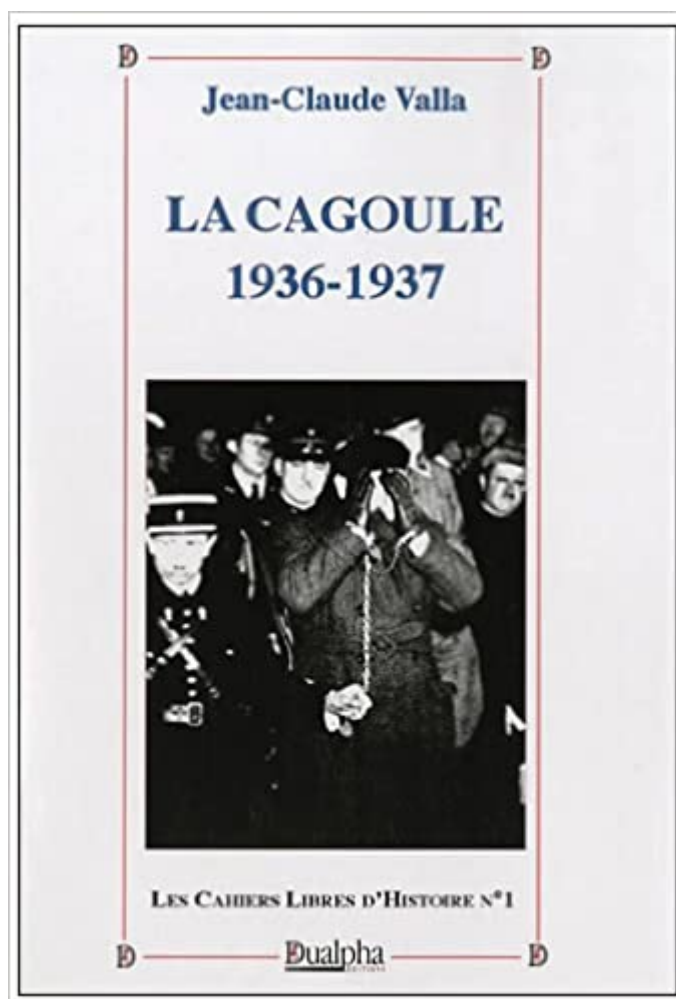
UN FASCISME À LA FRANÇAISE

3 - LA CHARGE DU SANGlier

Glénat

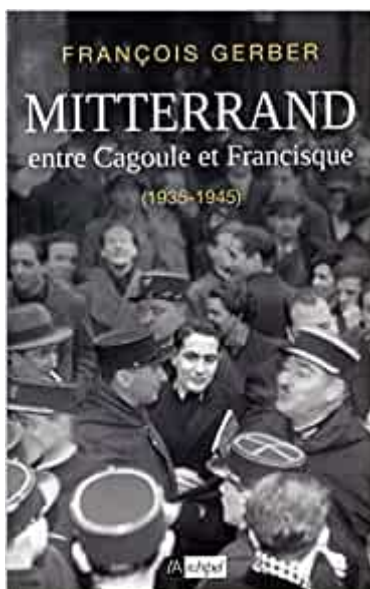
Nenosí vaše děvče masku? Ostatně i Dior má svou černou skvrnku (Françoise...)

Sešit o „kagulárech“ od [J.C. Vally](#), spoluzakladatele GRECE

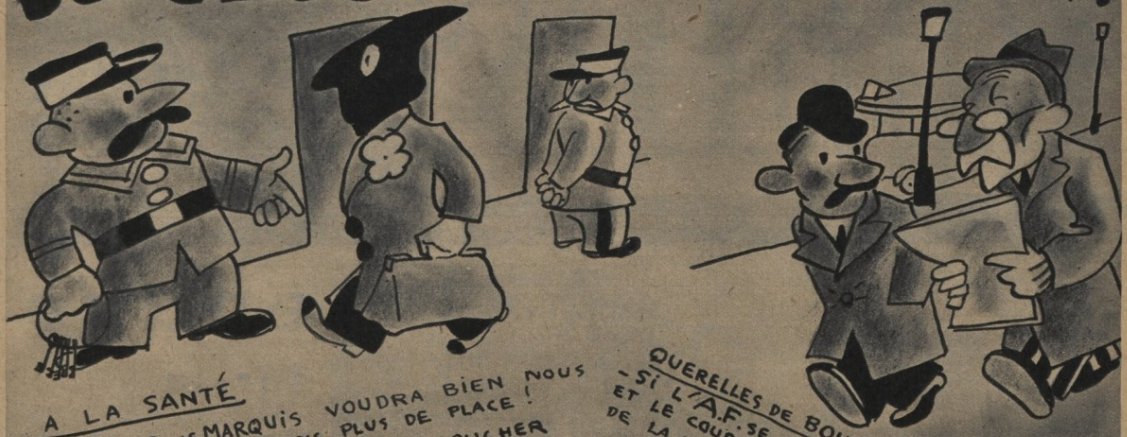
Travestie „spiknutí proti republice“: Silvestr 1937

O [Mitterandovi](#), držitelích franciských, „mezi cagoulardy“ a ve Vichy...

1937, „rok kápí“. Co se dělo jinak? V Paříži se konala světová výstava, kde blízko sebe stály sovětský a říšský pavilon. Ve Španělsku druhým rokem probíhala občanská válka. V Rumunsku bylo legionářské straně Vše pro vlast i přes nejhrubější volební podvody přiznáno bezmála 16 procent hlasů. V Belgii po volebním zázraku v šestatřicátém naopak Degrelleho rexisté ztráceli. V ČSR zemřel Masaryk a vyšla Čapkova *Bílá nemoc*, v SSSR vrcholily stranické čistky a procesy.

DU CAGOUARD ou DU COCHON ?

A LA SANTÉ

- MONSIEUR LE MARQUIS
EXCUSEZ-NOUS N'AVONS
MONSIEUR LE MARQUIS
SUR LE BILLARD!

VOUDRA BIEN NOUS
PLUS DE PLACE!
DEVRA COUCHER

QUERELLES DE BOUTIQUES
- SI L'A.F. SE BAGARRE AVEC LE P.S.F.
ET LE COURRIER ROYAL, S'EN EST FAIT
DE LA LIBERTÉ DU COMMERCE!

- C'EST LES 40 HEURES QUI SONT CAUSE
DE TOUT! QUE VOULAIENT ILS QUE NOUS
FISSIONS DE NOS LOISIRS SI CE N'EST
COLLECTIONNER DES ARMES ET FAIRE
DE LA MAÇONNERIE!

- DU MOMENT QUE BAILBY N'Y CROIT PAS
POURQUOI VOULEZ-VOUS QUE JE N'Y CROIE PAS?

- ET UN GÉNÉRAL QUI SE FAIT APPELER
L'ARCHEVÊQUE, TU PARLES D'UN DRÔLE DE
PARTICULIER.....

Zakuklenci, byli všude...

.... a také za vše mohli.